BB I/S
v/ Benny Bonde, Jes Bonde, Kristian Bonde
Nørbygårdvej 50
6100 Haderslev

Haderslev Kommune
Teknik og Klima
Christian X's Vej 39
6100 Haderslev

Fax. 74342144
www.haderslev.dk

Dir. tlf. 23885727
clah@haderslev.dk

10. juni 2022 • Sagsident: 22/12054 • Sagsbehandler: Claus Moss Hansen

Tilladelse efter vandløbsloven til to rørbroer over Pamhule Bæk på matr.nr. 12c og 686 Marstrup, Hoptrup

Haderslev Kommune meddeler hermed tilladelse til etablering af to rørbroer over det offentlige vandløb Pamhule Bæk på matr.nr. 12c og 686 Marstrup, Hoptrup. Der er tale om en retlig lovliggørelse af to broer, som allerede er etableret uden forudgående tilladelse fra Haderslev Kommune. Broernes placering fremgår af oversigtskort i bilag 1. Tilladelsen meddeles med hjemmel i vandløbslovens[1] § 47 samt § 9, stk. 1 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering[2].

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

- Vedligeholdelse af broerne påhviler ejerne, og er Haderslev Kommune uvedkommende.
- Ejerne eller brugerne af broerne har pligt til at optage den slam, grøde og andet, der samler sig ved broerne jf. vandløbslovens § 27, stk. 4 samt bestemmelsen i regulativet for Pamhule Bæk (pkt. 5.5 i regulativet).
- Broernes bundkoter skal tilpasses den regulativmæssige bundkote for Pamhule Bæk og/eller de bundkoter, der fremgår af påbud om retablering af den opgravede strækning af Pamhule, meddelt af Haderslev Kommune til BB I/S den 25. marts 2022.
- Rørbroerne skal være nedgravet, således at rørbunden ligger med ca. 1/5 – 1/4 under regulativmæssig bund, og parallel med denne.
- Såfremt der skal ske ændringer, skal disse aftales med vandløbsmyndigheden og godkendes inden ændringerne udføres.
- Der må ikke ske ændringer af vandløbets dimensioner, hvor broerne er etableret, og broerne skal udformes og vedligeholdes så de ikke ændrer vandløbets afstrømningsmæssige forhold, og ikke forårsager erosion i brinker og bund omkring broerne.
- Ved den fremtidige anvendelse af broerne skal det sikres, at der ikke sker skade på vandløbets brinker og bund, samt at der ikke skrider jord og sand ned i vandløbet.
- Hvis broernes tilstedeværelse og anvendelse af disse forårsager skade på vandløbets bund eller skråningssider samt 2 meter bræmmer, skal ejer reetablere disse efter vandløbsmyndighedens anvisning.
- Ejer har det fulde ansvar og må selv flytte broerne, hvis vandløbet naturligt ændrer forløb.
- Hvis broerne ikke længere skal anvendes til det ansøgte formål, skal de fjernes.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 (vandløbsloven)
[2] Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. Bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016.

Baggrund og redegørelse

Der er tale om retlig lovliggørelse af to rørbroer som er blevet etableret uden forudgående tilladelse fra vandløbsmyndigheden. Broerne er derfor etableret i strid med vandløbsloven. Haderslev Kommune blev i forbindelse med et tilsyn langs Pamhule Bæk den 19. august 2020 opmærksom på, at der uden forudgående tilladelse fra vandløbsmyndigheden var opført to rørbroer over vandløbet. Broernes placering fremgår af oversigtskort i bilag 1. Den ene bro (i det efterfølgende betegnet som *bro 1*). er opført tæt ved vandløbets start (vandløbets station 22-28) ved udløbet fra Pamhule Sø. Den anden bro (i det efterfølgende betegnet som *bro 2*) er opført ca. 450 meter nedstrøms søen (vandløbets station 450-456). Begge broer er udført i betonrør med en indre diameter på ca. 70 cm og en længde på ca. 6 meter. Ved tilsynet den 19. august 2020 blev det vurderet, at broerne var relativt nyetablerede. Billeder af broerne fremgår af bilag 2.

Ifølge vandløbslovens § 47 må broer og overkørsler ikke anlægges eller ændres uden vandløbsmyndighedens godkendelse:

> *§ 47. Broer, overkørsler eller lignende må ikke anlægges eller ændres uden vandløbsmyndighedens godkendelse.*

Det fremgår desuden af vandløbsregulativet for Pamhule Bæk, at anlæg af broer og overkørsler kræver byrådets godkendelse. Broerne er således opført i strid med vandløbsloven og regulativet for Pamhule Bæk. Ifølge vandløbslovens § 54a skal vandløbsmyndigheden foranledige et ulovligt forhold bragt til ophør, medmindre der er tale om forhold af ganske underordnet betydning. Lovliggørelse af et ulovligt forhold kan ske enten ved *retlig* eller *fysisk lovliggørelse*. Ved retlig lovliggørelse godkendes forholdet, og ved fysisk lovliggørelse skal der ske en fysisk genopretning af den hidtidige tilstand (fjernelse af broerne).

Haderslev Kommune har efterfølgende den 17. december 2020 modtaget ansøgning om retlig lovliggørelse af de to broer. I ansøgningen er det oplyst, at træbroer er udskiftet med betonrør, og at formålet med overkørslerne er VM i mountainbike (afholdes i Haderslev den 17. september 2022). Herudover er det oplyst, at broerne øger adgangsforholdene til skoven med moderne driftsmaskiner. De tidligere træbroer fremgår ikke af regulativet for Pamhule Bæk. Vurderet ud fra luftfoto (fra 2011) har der, hvor bro 1 er etableret, tidligere været en smal plankebro med en bredde på 0,5-0,6 meter. Hvor bro 2 er etableret, har der – også vurderet ud fra luftfoto fra 2011 – været en plankebro med en brede på 1,5 meter.

Afstrømningsmæssige forhold

Det er Haderslev Kommunes vurdering, at vandføringsevnen i Pamhule Bæk ikke vil blive påvirket af de to rørbroer, og at broerne derfor ikke vil medføre afvandingsmæssige gener. Broerne har en indre diameter, som er større end en rørlagt strækning nedstrøms bro 2 ved vandløbets station 526 (diameter 0,60 meter).

Miljømæssige forhold

Pamhule Bæk er i statens vandområdeplan 2021-2027 (udsendt i offentlig høring fra 22. december 2021 – 22. juni 2022) miljømålsat med miljømålet *god økologisk tilstand*. Tilstanden vurderes ud fra kvalitetselementerne smådyr, planter og fisk. Ifølge vandområdeplanen er tilstanden for smådyr oplyst som *god*, mens tilstanden for fisk er registreret som *dårlig*. Tilstanden for planter er oplyst som *ukendt*. Den samlede økologiske tilstand defineres som den laveste af de registrerede tilstandsklasser. For Pamhule Bæk betyder det, at den samlede tilstand defineres som *dårlig økologisk tilstand*. Miljømålet er derfor ikke opfyldt. Det er Haderslev Kommunes vurdering, at de to rørbroer ikke væsentligt vil påvirke vandløbets tilstand i negativ retning, og ikke vil være til hinder fora at vandløbet opnår god økologisk tilstand for de enkelte

kvalitetselementer. Det er også kommunens vurdering, at broerne ikke vil være en væsentlig hindring for fisk og smådyrs passage i vandløbet.

Naturbeskyttelsesloven

Pamhule Bæk er registreret som beskyttet vandløb omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det betyder, at der ikke må foretages ændring i tilstanden, bortset fra sædvanlige vedligeholdelsesarbejder. Haderslev Kommune har vurderet, at tilstedeværelsen af de to rørbroer over Pamhule Bæk ikke vil medføre en væsentlig ændring af vandløbets naturtilstand. Kommunen vurderer derfor, at der med de stillede vilkår ikke kræves dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Habitatbekendtgørelsen og Natura 2000-område nr. 92 Pamhule Skov og Stevning Dam

Pamhule Bæk er beliggende inden for Natura 2000-område nr. 92 Pamhule Skov og Stevning Dam. Natura 2000-området består af habitatområde H81 og fuglebeskyttelsesområde F59. Natura 2000-områder er særligt værdifulde naturområder set i europæisk perspektiv. Områderne er udpeget for at beskytte levesteder for fugle og for at beskytte naturtyper, levesteder og planter- og dyrearter, der er truede, sårbare, karakteristiske eller sjældne i EU. Udpegningsgrundlaget består af en række habitatnaturtyper og arter jf. nedenstående tabel. Pamhule Bæk udgør en del af udpegningsgrundlaget (som naturtype *3260, vandløb med vandplanter*).

Tabel 1. Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-omårde nr. 92 Pamhule Skov og Stevning Dam. Kilde: Natura 2000-basisanalyse 2022-2027, Miljøstyrelsen.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 81		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Vandløb (3260)	Surt overdrev* (6230)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	Stor vandsalamander (1166)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 59		
Fugle:	Rød glente (Y)	Hvepsevåge (Y)
	Klyde (Y)	Fjordterne (Y)
	Isfugl (Y)	Sortspætte (Y)

Ifølge habitatbekendtgørelsen skal der foretages en vurdering af, om en aktivitet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, og om det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter – eller ødelægge de plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV (streng beskyttede arter i EU). Det er Haderslev Kommunes vurdering, at de to rørbroer over Pamhule Bæk ikke i væsentlig grad vil påvirke naturtyper og arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

På baggrund af statens NOVANA-kortlægning vurderes det, at følgende bilag IV-arter potentielt kan forekomme i og omkring Pamhule Bæk: Odder, løvfrø, løgfrø, spidssnudet frø, stor vandsalamander, grøn mosaikguldsmed. Konkret er løvfrø og stor vandsalamander fundet forholdsvis nær ved den aktuelle strækning af Pamhule Bæk. Tilstedeværelse af de to rørbroer over Pamhule Bæk vurderes ikke at påvirke de nævnte bilag IV-arter negativt.

Haderslev Kommune vurderer således samlet, at de to rørbroer kan lovliggøres uden at medføre skade på arter eller naturtyper som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, og uden at indskrænke eller forringe egnede yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter i området.

Lovgrundlag
Tilladelsen er meddelt efter vandløbslovens § 47 (lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019) samt § 9, stk. 1 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v., bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016. Ifølge disse lovbestemmelser må broer, overkørsler eller lignende ikke anlægges uden vandløbsmyndighedens godkendelse. Da Haderslev Kommune har vurderet, at de to rørbroer ikke vil få væsentlig indflydelse på vandløbets afstrømningsmæssige eller miljømæssige forhold, har kommunen undladt at indhente udtalelse i sagen fra andre myndigheder, samt foretage offentlig høring af projektet og afholde møde i sagen, jf. bestemmelserne i § 17 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v., bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016.

Kommuneplan 2021-2033
Ifølge afsnit 3.6.4 i Haderslev Kommunes kommuneplan 2021-2033 (link til kommuneplanen) er følgende retningslinjer gældende for etablering af broer og bygværker i og over vandløb:

- Der gives tilladelse til etablering af bygværker i vandløb, der tjener et miljømæssigt hensyn, som f.eks. fiskepassager.
- Der gives som udgangspunkt ikke tilladelse til etablering af broer, når disse påvirker landskabsoplevelsen, når de påvirker vandføringsevnen eller når de påvirker miljøtilstanden i vandløbet i negativ retning.
- Der gives tilladelse til etablering af kreaturovergange med vilkår om, at broen nedtages ved ophør i forbindelse med naturpleje af arealer, der støder ned til et vandløb fra begge sider.
- Der gives tilladelse til etablering af gangbroer i forbindelse med overordnede stianlæg, hvor der er sikret offentlig adgang ned til vandløbet fra begge sider.
- Kantsikring og anden forankring af vandløbene tillades kun i særlige tilfælde, såsom ved større vejbroer, erosionstrussel af bygninger og lignende.

Af kommuneplanens redegørelse fremgår det bl.a., at kommunen skelner mellem broer og bygværker med et formål, der sigter mod private enkeltejendommes interesse, og broer og bygværker, der sigter mod almenheden, og tjener et samfundsmæssigt formål. Broer og bygværker der skal løse logistiske udfordringer for lodsejere med jord på begge sider af vandløbet betragtes ifølge redegørelsen som en privat enkeltejendoms interesse.

Matrikulære forhold
De to rørbroer er beliggende på matr.nr. 12c og 686 Marstrup, Hoptrup. Begge matrikler tilhører ifølge kommunens oplysninger BB I/S.

Økonomiske forhold
Alle udgifter forbundet med etablering og fremtidig vedligeholdelse af broerne afholdes af ejer.

Klagevejledning
Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter bestemmelserne i vandløbslovens kapitel 16. Regler for klage fremgår af vedlagte klagevejledning (bilag 3). Klagefristen er 4 uger fra

den dato tilladelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag. Kommunens afgørelse må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Såfremt der klages rettidigt over godkendelsen, må denne ikke udnyttes før klagemyndigheden har truffet afgørelse i sagen. Klagefristen for herværende afgørelse er **8. juli 2022.**

En rettidig klage har opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Aktindsigt
Haderslev Kommune gør opmærksom på at der i medfør af offentlighedslovens3 § 7 er mulighed for aktindsigt i sagen. Og efter databeskyttelsesloven4 skal kommunen gøre opmærksom på at jeres henvendelser og øvrige oplysninger i sagen bliver registreret i Haderslev Kommune. Ligeledes efter persondataloven skal vi oplyse om, at I har ret til indsigt i hvilke oplysninger vi behandler om jer i en sag og at I kan få rettet i disse oplysninger, hvis de er forkerte. I kan anmode om aktindsigt i sagen ved at kontakte undertegnede eller pr. mail naturogvand@haderslev.dk.

Gebyr
I henhold til § 21 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. (bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016) kan kommunen opkræve et gebyr for behandlingen af sager efter bekendtgørelsens kapitel 2-4, herunder gebyr for krydsning af vandløb. Minimumsgebyr pr. sag udgør i 2022 6.582 kr. Der vil blive fremsendt særskilt opkrævning på gebyr på 6.582 kr. i forbindelsen med udsendelsen af herværende tilladelse.

Hvis I har spørgsmål til sagen, er I velkomne til at kontakte nedenstående på tlf. 40 42 66 19.

Venlig hilsen

Claus Moss Hansen
Vandløbsmedarbejder

Bilag

- Bilag 1: Oversigtskort
- Bilag 2: Billeder
- Bilag 3. Klagevejledning.

Bilag 1. Oversigtskort

Luftfoto (2021) med markering af beliggenheden af de to rørbroer over Pamhule Bæk. Vandløbets stationering er vist for hver 50. meter. Matrikelgrænser og -numre er vist med gult.

Bilag 2: Billeder

Bro 1. Billedet er taget ifm. tilsyn den 19. august 2020.

Bro 1. Billedet er taget den 26. august 2020.

Bro 2. Billedet er taget ifm. tilsyn den 19. august 2020.

Bro 2. Billedet er taget ifm. tilsyn den 26. august 2020.

Bilag 3. Klagevejledning

Klagevejledning efter *vandløbsloven*:

Reglerne for klage fremgår af vandløbslovens kapitel 16.

Hvem kan klage?
Afgørelser efter vandløbsloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Den, afgørelsen er rettet til.
- Enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.

Afgørelser efter kapitel 5 vedrørende regulativer for offentlige vandløb kan desuden påklages af:

- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund kan påklage visse større sager efter kapitlerne 6, 7 og 8 efter miljøministerens nærmere bestemmelse.

Klagefrist
Klagefristen udløber 4 uger efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen uanset tidspunktet for eventuel individuel underretning. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Indgivelse af klage via Klageportalen
En klage skal indgives skriftligt ved brug af digital selvbetjening på Klageportalen for Nævnene i Nævnenes Hus. Du får adgang til Klageportalen på Nævnenes Hus' hjemmeside (www.naevneneshus.dk), hvor der skal logges på med NEM-ID. På den nævnte hjemmeside findes vejledning om anvendelse af Klageportalen. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyrets størrelse afhænger af om klagen kommer fra en borger eller en virksomhed/organisation. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning med påført sagsnummer til Haderslev Kommune, Teknik og Miljø, Christian X's Vej 39, 6100 Haderslev eller til e-mail naturogvand@haderslev.dk. Skriv venligst sagsnummeret i emnefeltet. Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Om betalingen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og på 1.800 kr. for virksomheder/organisationer. Gebyret tilbagebetales, hvis:

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvist medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen af klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- der er indledt forhandling med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft afgørelsesudkast i partshøring.

Opsættende virkning
En rettidig klage har opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Efter vandløbslovens § 82, stk. 7 kan vandløbsmyndigheden ved meddelelse af påbud bestemme, at påbuddet skal efterkommes uanset klage. Dvs. at selv om påbuddet påklages skal det efterkommes indtil Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Dette indebærer dog ingen begrænsninger i Miljø- og Fødevareklagenævnets adgang til at ændre eller ophæve en påklaget afgørelse jf. vandløbslovens § 82, stk. 9.

Hvis udnyttelse af en tilladelse eller godkendelse forudsætter udførelse af anlægsarbejder, må sådanne arbejder ikke påbegyndes før klagefristens udløb, eller, hvis der er klaget over afgørelsen, før Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse foreligger.

Vandløbsmyndigheden kan dog meddele tilladelse til påbegyndelse af anlægsarbejder i sager vedr. broer, overkørsler og krydsning af vandløb eller lignende uanset om vandløbsmyndighedens afgørelse påklages, når sagen angår foranstaltninger, der ikke skønnes at have væsentlig indflydelse på vandløbets afstrømningsmæssige eller miljømæssige forhold.

Orientering
En tilladelse eller godkendelse må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Haderslev Kommune vil straks efter klagefristens udløb underrette den, der har fået tilladelsen eller godkendelsen, om en eventuel indgivet klage og om klagens opsættende virkning.